TANGAZO LA SERIKALI NA. 90 la tarehe 11/04/2014

SHERIA ZA SERIKALI ZA MITAA(MAMLAKA ZA MAJI)
(SURA YA 288)

SHERIA NDOGO

(Zimetungwa chini ya Kifungu cha 89)

SHERIA NDOGO ZA (USAFI WA MAZINGIRA) ZA HALMASHAURI YA MJI WA MJI WA KAHAMA, ZA MWAKA 2014

Jina na mwanzo kutumika

1. Sheria ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Mji wa Kahama za mwaka 2014 na zitaanza kutumika baada ya kutangazwa kwenye Gazeti la Serikali.

Eneo la matumizi

2. Sheria Ndogo hizi zitatumika katika eneo lote lililo chini. ya Mamlaka ya Halmashauri ya Mji wa Kahama.

Tafsiri

3. Katika Sheria Ndogo hizi isipokuwa itakapoelezwa vinginevyo:-

"Ada" maana yake ni kiwango cha fedha kilichowekwa na Halmashauri kulipia gharama za kuzoa taka kama zinavyooneshwa kwenye Jedwali lililoainishwa katika Sheria Ndogo hizi;

"Afisa Afya" maana yake ni Afisa Afya yeyote anayesimamia kazi za afya na Mazingira za Halmashauri;

"Afisa Muidhiniwa" maana yake ni Afisa yeyote aliyeteuliwa kusimamia utekelezaji wa Sheria Ndogo hizi;

"Bomba la maji" maana yake ni mtandao wa mabomba kwa ajili ya kusafirisha maji taka kutoka katika nyumba au sehemu nyingine ya maji taka yanapozalishwa;

"CBO" maana yake ni kikundi cha jamii kinachoundwa kwa ajili ya kutatua tatizo au kufanya shughuli ya maendeleo katika jamii ya eneo hilo ambapo CBO hiyo imeundwa.

"Chombo cha taka taka" ina maana ya pipa la taka lenye mfuniko au chombo kingine chochote kilichokubaliwa na Halmashauri ambacho kimewekwa na mwenye nyumba au mpangaji kwa ajili ya kuhifadhia takataka kutoka kwenye jengo husika.

"chakula" maana yake ni kitu chochote kinachotumika kama chakula au kinywaji kwa binadamu isipokuwa vipodozi, dawa na inajumuisha;

(a) kitu chochote kinachotumika kwa kutengeneza chakula;

(b) kitu chochote kinachowekwa kwenye chakula kama ladha;

(c) rangi yoyote inayowekwa kwenye chakula;

"Chukizo" maana yake ni kitu chochote ambacho kimewekwa au kujengwa katika hali ya uchafu na kinaweza kusababisha:-

(a) madhara kwa maisha ya binadamu, wanyama au, kiungo chake;

(b) chenye kuleta adha;

(c) kitu chochote kinachoweza kuhatarisha usalama, Afya na Mazingira ya Binadamu au wanyama.

"Eneo lililozuiwa" maana yake ni maeneo yote ambayo majani marefu na mimea imepigwa marufuku kuwepo na inahusisha maeneo ya wazi, mitaa na barabara.

"Halmashauri" maana yake ni Halmashauri ya Mji wa Kahama.

"Huduma" maana yake ni kusafisha, kuondoa na kukusanya na kutupa taka za viwandani, biashara na za majumbani;

"Mkurugenzi" maana yake ni Mkurugenzi wa Halmashauri pamoja na Afisa yeyote wa Halmashauri aliyeteuliwa kutekeleza majukumu ya Mkurugenzi;

"Kaya" maana yake ni makazi ya familia ya baba, mama, watoto na wategemezi wake au wao peke yao.

"Kadi ya ukaguzi wa afya" maana yake ni kadi .inayotolewa na Halmashauri kila mwaka kuthibitisha uhalisi na usalama wa eneo la biashara pamoja na watoa huduma;

"Kuzuia" maana yake ni kitendo kinachofanywa na mtu au kikundi cha watu kwa kukataza au kuashiria kukataza moja kwa moja Afisa Muidhiniwa kutekeleza majukumu yake chini ya Sheria Ndogo hizi kwa kutumia nguvu au vitisho.

"Magonjwa ya mlipuko" maana yake ni kipindupindu au. magonjwa yanayofanana na hayo kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi;

"Majani" maana yake ni majani au vichaka vyenye urefu wa sm 30 au zaidi na vingine vifananavyo na hivyo vilivyopo maeneo yaliyokatazwa;

"Maji taka" maana yake ni kinyesi au mkojo na uchafu mwingine kama matapishi, mate na maji machafu yanayotokana na uoshaji nguo, maji ya kuoga na maji ya kupigia deki, kuosha vyombo, maji yanayotokana na mvua kwenye mitaa, pia uoshaji wa

magari, maji yanayotokana na uchafu kutoka vituo vya mafuta na viwandani ambayo yana kemikali au yasiyokuwa na kemikali na ambayo hayajasafishwa.

"Magonjwa ya mlipuko" maana yake ni magonjwa kama kipindupindu na mengine yanayofanana na haya;

"Makazi" maana nyumba, ghorofa au jengo lolote linalotumika kwa kuishi, pamoja na ardhi ambayo haijaendelezwa lakini imetolewa kwa ajili ya ujenzi wa nyumba za kuishi.

"Mkazi" maana yake ni raia wa Tanzania au raia wa kigeni ambaye kwa kawaida anaishi kwenye eneo lililoko chini ya Mamlaka ya Halmashauri na ambaye ama ana kaya au anaishi katika kaya au taasisi iliyopo katika eneo la Halmashauri.

"Mtaa" maana yake ni sehemu ya mji iliyopo kwenye Halmashauri ya Mji kwa mujibu wa Sheria za Serikali za Mitaa (Mamlaka za Miji) Sura 288;

"Mzigo wa Taka" ni pamoja na pingili au sehemu za miti, matawi ya miti, vichaka vilivyofyekwa, magazeti, vijarida, masanduku ya karatasi au taka ngumu zilizofungwa kuwa mzigo uliofungwa vizuri au usiozidi mita moja kwa urefu au uzani wa kilo 15; .

"Mwenye nyumba" maana yake ni mtu yeyote anayemiliki nyumba kisheria, wakala wake au mpangaji.

"Nyumba" maana yake ni jengo la aina yoyote lililojengwa na linajumuisha nyumba za makazi. .

"Premises" maana yake ni eneo la ardhi, majengo, magari, mabehewa ya treni au vyombo vingine vya kubebea, mahema, mikokoteni, gari la mizigo chombo cha aina yoyote, mifereji, mkusanyiko wa maji unaofanya bwawa, ziwa, bahari, ufukwe, bomba la maji au eneo lolote lililo wazi au lililofunikwa likiwa limeendelezwa au bado kuendelezwa kisheria. Pia inajumuisha vyombo vinavyoelea majini vikiwemo meli, mashua/mitumbwi, winchi au chombo chochote cha majini/ziwa, mto, barabara au katika eneo lolote lililo chini ya Halmashauri.

"Rundo kubwa" maana yake ni zana kubwa, mashine, samani na taka ngumu nyingine isipokuwa marundo ya vitu vya ujenzi au mabaki ya majengo yaliyobomolewa, wanyama waliokufa wenye uzito mkubwa zaidi ya ule uliobainishwa kwenye mzigo wa taka (bundle waste).

"Bomba la maji taka" maana yake ni mtandao wa mabomba kwa ajili ya kusafirisha maji taka kutoka katika nyumba au sehemu nyingine ya maji taka yanapozalishwa.

"Soko" ina maana ya soko lililowekwa na Halmashauri kisheria au eneo ambalo linatambuliwa kisheria na Halmashauri ya Mji wa Kahama kufanyia shughuli za biashara.

"Taka ngumu" ina maana taka taka zote zinazozalishwa majumbani, kwenye taasisi, maeneo ya biashara na viwandani pamoja na takataka zote. zilizofichama mahali popote zisipostahili, lakini haihusishi maji taka 'au taka miminika.

"Taka za majumbani" maana yake ni taka za kawaida zilizozalishwa kwenye nyumba za kuishi.

"Taka za Biashara" maana yake ni taka zote zile zitokazo kwenye maeneo ya biashara au viwanda kwa kuzalishwa na viwanda vyenyewe au wakati huduma zinapotolewa ambazo sio kwenye makazi ya watu na hujumuisha taka nyingine zote ambazo sio za majumbani.

"Taka hatari" maana yake ni taka zenye sumu, zinazoweza kuwaka moto, zinazoweza kula mwili au vyuma, zenye mionzi ya kurunuturisha (radioactive), zinazoweza kulipuka au taka zilizo hatari kama ilivyobainishwa na taasisi ya kulinda mazingira ya Tanzania (Tanzania Environment Protection Agency) inajumuisha mafuta ya dizeli, mafuta ya taa, petroli, rangi, mafuta ya kuyeyushia (solvent), betri za tochi, betri za magari, madawa ya kuulia wadudu waharibifu, na taka za hospitali au zinazoambukiza maradhi kutoka hospitali na zahanati, mafuta, mazito ya kuteleza, pamoja na mafuta ya kulainisha na kuchanganya na vitu vingine kutoka kwenye viwanda, asbestos taka za kugeuza umbile, mizoga au maiti.

"Upande wa mbele wa nyumba" maana yake ni eneo lote mbele ya nyumba na eneo lililoko kati ya nyumba na barabara inayopakana na nyumba hiyo au kulingana na eneo la nyumba pamoja na eneo la hifadhi ya barabara linalopitisha maji ya mvua hadi katikati ya barabara hiyo.

"Wakala" maana yake ni mtu yeyote, kikundi cha watu au kampuni iliyoteuliwa na Halmashauri kutoa huduma za usafi wa mazingira kwa niaba yake.

Uwezo wa Afisa Muidhiniwa

4. Afisa Muidhiniwa atakuwa na uwezo wa kuingia katika eneo lolote wakati wa saa za kazi kwa nia ya kukagua chukizo na kutoa taarifa ya maandishi kwa mmiliki wa eneo hilo kumtaka aondoe chukizo hilo.

Kutupa takataka

5. Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kuweka kutupa takataka, zitakazosababisha chukizo katika mtaa, uchochoro au eneo lolote lililokatazwa na Halmashauri.

Vyombo vya kuhifadhia takataka

6.—(1) Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba au mpangaji kuhakikisha kwamba;-

(a) anaweka chombo cha kuhifadhia takataka chenye ukubwa unaotosheleza mfuniko unaofaa na kuhakikisha kwamba kinatumika kila siku katika nyumba hiyo;

(b) takataka hiz:o zitatolewa nje pindi gari la kuzisomba linapopita au kupelekwa kwenye ghuba za taka zilizopo mitaani.

Ada ya uzoaji takataka

(2) Halmashauri au Wakala atatoa huduma ya ukusanyaji wa taka ngumu zitakazolipiwa ada ya uzoaji taka kwa viwango vilivyoainishwa kwenye Sheria Ndogo za Ada na Ushuru.

(3) Halmashauri itaweka mipango na utaratibu wa Ukusanyaji na utupaji taka kutoka kwenye sehemu za biashara na nyumba za kuishi na kuzitoa taka hizo na kuzitupa.

(4) Bila kuathiri masharti ya kifungu cha 6(2) hapo juu itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kuweka taka au maji machafu, kitu chochote au kemikali ambazo zinaweza kuleta madhara kwa binadamu au kusababisha moto katika chombo cha kuhifadhia takataka.

(5) Takataka zote zitatakiwa kuhifadhiwa ndani ya ua mpaka hapo zitakapochukuliwa na Halmashauri au mwenye nyumba au mpangaji kuzipeleka mwenyewe kwenye maeneo maalum yaliyotengwa.

Magari kuwa na vyombo vya kuhifadhia takataka

7.—(1) Kila mmiliki wa basi litakaloingia katika eneo la Halmashauri atatakiwa kuwa na chombo cha kuhifadhi taka na kuhakikisha kwamba kila abiria anatupa taka kwenye chombo hicho.

(2) Itakuwa ni kosa kwa mmiliki wa basi au dereva au kondakta iwapo abiria aliyepo ndani ya basi atatupa kitu chochote barabarani au stendi.

(3) Endapo abiria atakamatwa akitupa takataka nje ya basi mmiliki wa basi au dereva au kondakta atawajibika kulipa faini ya papo kwa papo kama ilivyoainishwa kwenye jedwali la IV la Sheria Ndogo hizi.

Uchomaji moto

8. Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kuchoma takataka ovyo bila idhini ya Halmashauri.

Ukataji wa majani na kupunguza uzio

9. Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba au mpangaji kuhakikisha kwamba:-

(a) anakata majani yanayozidi kimo cha sm 5, aidha kukata uzio na kuondoa mabaki na kuyaweka kwenye chombo cha kuhifadhia taka au sehemu iliyoruhusiwa kuhifadhi taka hizo:

(b) anafagia na kuondoa uchafu au malundo ya uchafu na kuweka safi eneo la mbele na nyuma ya nyumba yake:

(c) anatunza eneo la kichochoro linaloangukia upande wa nyumba yake;

Kutiririsha maji

10. Itakuwa ni marufuku mtu yeyote kumwaga, kutiririsha maji taka katika mtaa, uchochoro, eneo la wazi, mtaro ulio wazi au mashimo yasiyoruhusiwa.

Matumizi ya mashimo taka

11. Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba kuunganisha mfumo wa maji taka kwenye mtaro wa maji taka endapo atashindwa kufanya hivyo atatakiwa kuelekeza uchafu huo katika mashimo ya maji taka yaliyoidhinishwa na Halmashauri.

Uchafuzi wa maji

12. Itakuwa ni marufuku mtu yeyote;-

(a) kuchafua au kuvuruga maji yanayotumiwa kwa ajili ya matumizi ya binadamu au wanyama;

(b) kuoga au kufulia kwenye chanzo cha maji, mto, bwawa au mfereji au tangi ambalo halikuwekwa kwa madhumuni hayo.

Kuondoa chukizo

13. Endapo kutatokea chukizo lililosababishwa na maji taka katika nyumba yenye mpangaji zaidi ya mmoja na iwapo mwenye nyumba hawezi kupatikana kwa haraka, Halmashauri inaweza kuamuru wapangaji kufanya lolote linalowezekana ili kuondoa chukizo na gharama hizo zitafidiwa na mwenye nyumba.

Vyoo

14.—(1) Endapo Halmashauri itagundua kwamba nyumba inayokaliwa na mtu au watu haina choo au vyoo vyake viko katika hali ya uchafu au hatari kwa afya ya binadamu itatoa notisi ya siku. 7 kwa mwenye nyumba au mpangaji ikimtaka kutengeneza vyoo hivyo kwa muda na kiwango kinachoridhisha kwa mujibu wa maelezo yaliyopo katika notisi hiyo.

(2) Mtu yeyote anayemiliki jengo au nyumba inayotumika kama makazi atatakiwa kuweka vyoo vya kutosha kulingana na idadi ya watu wanaoishi katika nyumba hiyo kama atakavyoelekezwa na Halmashauri.

(3) Itakuwa ni wajibu wa kila mtu anayemiliki kiwanda, shule, mgahawa, shule za bweni, hotel au jengo lolote la umma, sehemu za burudani, au nyumba yoyote kuhakikisha kwamba anaweka vyoo vinavyoridhisha kwa ajili ya matumizi ya wanaume na wanawake na kwamba vyoo hivyo vina mwanga na hewa ya kutosha.

Uendeshaji wa Hosteli

(4) Itakuwa ni marufuku kwa mtu yoyote kuendesha biashara ya hosteli bila kibali cha Halmashauri.

(5) Kibali cha Hosteli ya wanafunzi au nyumba ya wageni kitatolewa kwa kuzingatia yafuatayo:-

(a) mwanga na hewa ya kutosha;

(b) nafasi (space);

(c) vifaa (samani) vya kutosha;

(d) uimara wa jengo;

(e) uondoshaji wa maji taka, taka miminika na taka ngumu;

(f) usafi wajumla wa majengo na vifaa vyake;

(g) utoshelezaji wa vyoo na bafu kwa jinsia zote.

(6) Itakuwa ni wajibu wa kila mtu anayemiliki mgahawa wa vyakula au vinywaji kuhakikisha kuwa ana vyoo vya kutosha kwa ajili. ya wateja, watumishi na wapita njia na kuzingatia jinsia;

(7) Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kufunga milango ya vyoo kwa kufuli la aina yoyote ile.

Matumizi ya vyoo vichafu

15.—(1) Halmashauri inaweza kufunga choo chochote ambacho ni kichafu au kinahatarisha maisha ya binadamu na hakitaruhusiwa kutumika mpaka hapo Halmashauri itakaporidhika na matengenezo yaliyofanyika,

(2) Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kuhifadhi kinyesi au maji taka kuchimba au kujenga shimo kwa ajili ya kuhifadhi kinyesi au maji taka bila idhini ya maandishi iliyotolewa na Halmashauri.

Kutupa kinyesi

16. Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kutupa kinyesi, mkojo, mate au matapishi katika uchochoro, mtaani au eneo lolote lisiloruhusiwa.

Maji taka ya viwandarii

17.—(1) Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kuendesha kiwanda chochote kinachotoa maji taka bila kuwa na mitambo ya kusafishia maji taka hayo ambayo imeidhinishwa na Halmashauri.

(2) Itakuwa ni marufuku mtu yeyote kuruhusu maji taka, kutoka viwandani, au eneo lolote linalofanya utengenezaji kuingia katika vyanzo vya maji safi, ardhi, maeneo wazi, mitambo ya maji taka, uchochoro, mitaro iliyo wazi kabla ya kuyasalimisha kwa kiwango kitachokubalika na Halmashauri.

(3) Maji taka kutoka viwandani yatatakiwa kupimwa kila baada ya miezi mitatu kabla na baada ya kuyasafisha ili kuangaliwa ubora wake na maabara ya Serikali au maabara yoyote lliyoruhusiwa na Serikali na majibu au matokeo ya uchunguzi huo kupelekwa kwa Halmashauri.

Usafi wa maeneo

18.—(1) (a) Itakuwa ni wajibu wa kila mkazi wa mtaa katika eneo lake analoishi kufanya usafi kila siku.

(b) Itakuwa ni wajibu wa kila mkazi wa mtaa kushiriki katika usafi wa jumla utakaofanyika kila majumatano ya mwanzo wa mwezi.

(2) Mkazi wa mtaa ambaye hatajitokeza kwenye shughuli za kujitolea kufanya usafi katika mtaa wake bila sababu za msingi atakuwa ametenda kosa.

Magari mabovu

19. Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote;-

(a) kutelekeza magari mabovu kwenye njia ya mguu, mtaa au vichochoro au mitaa iliyo wazi na kusababisha adha kwa wakazi au watumiaji wa njia hiyo;

(b) kutengeneza gari au mtambo eneo ambalo sio mahususi kwa shughuli hiyo au eneo lisiloruhusiwa na Halmashauri.

(c) kuosha magari au mitambo ya aina yoyote ile katika eneo lisiloruhusiwa na Halmashauri.

Uwezo wa Kamati za Maendeleo za Mitaa na Kata

20.—(1) Kamati za maendeleo za Kata na Mtaa zitakuwa na uwezo wa:-

(a) kusimamia usafi wa Mazingira kwenye maeneo yao;

(b) kumtoza faini isiyozidi shilingi elfu kumi mtu yeyote atakayechafua mazingira;

(2) Endapo mkosaji hatakuwa na fedha ya kulipa faini mara atakapokamatwa, Kamati itakuwa na uwezo wa kukamata mali ya mdaiwa yenye thamani sawa na kiasi cha faini anayodaiwa.

(3) Kama mkosaji hana fedha wala mali Kamati ya Maendeleo ya Kata au Mtaa itampa adhabu ya kufanya usafi kwenye Kata au Mtaa kadiri itakavyoona inafaa.

(4) Fedha zitakazopatikana kutokana na faini zitatumika kwenye shughuli za maendeleo za Kata au Mtaa husika na zitakatiwa stakabadhi ya Kita au Mtaa husika.

(5) Mtu yeyote atakayemzuia mjumbe wa Kamati ya Maendeleo ya Kata au Mtaa kutekeleza majukumu yake chini ya sheria Ndogo hizi atakuwa ametenda kosa.

Ujenzi au ukarabati wajengo

21.—(1) Itakuwa ni marufuku kwa mtu au kikundi cha watu kubomoa jengo lolote kwa njia yoyote ile bila kupata kibali cha Halmashauri.

(2) Kabla ya kubomoa mmiliki wa jengo atalipia gharama za kuondoa vifusi na mabaki ya jengo kwa gharama zitakazotathminiwa na Halmashauri.

(3) Mtu yeyote anayetaka kujenga au kukarabati jengo lolote atatakiwa kuhifadhi vifusi na vifaa vyingine vya ujenzi ndani ya eneo au kiwanja chake na sio barabarani au kwenye hifadhi ya barabara.

Ufungaji wa mazao

22.—(1) Itakuwa ni marufuku kwa mzalishaji, mfanyabiashara au mchuuzi wa mazao au vitu vinavyoharibika kwa haraka kuingiza sokoni vitu hivyo vikiwa vimefungwa au kufunikwa kwa nyasi, majani ya miti au aina nyingine yoyote ya sehemu ya mmea.

(2) Afisa Muidhiniwa atakuwa na uwezo wa kuelekeza aina ya chombo kitakachotumika kupakia mazao au vitu vinavyoweza kuharibika endapo mazao hayo yatatakiwa kuletwa ndani ya eneo la Halmashauri na itakuwa ni wajibu wa kila mzalishaji, anakusanya mfanyabiashara au mchuuzi kuhakikisha anafuata maelekezo hayo.

(3) Bila kuathiri masharti ya kifungu cha (1) nao (2) hapo juu, Halmashauri inaweza kusitisha uingizaji au kuamrisha kutolewa aina yoyote ya mazao au vitu vinavyoharibika kutoka kwenye masoko.

Ufugaji mjini

23.—(1) Itakuwa ni wajibu wa kila mfugaji wa wanyama kuhakikisha kwamba anakusanya na kuhifadhi uchafu wowote utokanao na wanyama hao kama vile kinyesi, manyoya, utumbo, baada ya kuchinjwa, na uchafu utokanao na ufugaji huo mfano nyasi au mabaki ya vyakula vyao katika hali ambayo haitaleta kero kwa jamii.

(2) Ufugaji unaoruhusiwa na Halmashauri ni ufugaji wa ndani (zero grazing) na sio kuzurura ovyo.

(3) Itakuwa ni wajibu wa kila mtu anayetaka kuendesha shughuli za ufugaji katika eneo la Halmashauri kuhakikisha kwamba ana eneo la kutosha.

(4) Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kufuga wanyama kwenye eneo la msongamano wa makazi (high density area)

24.—(1) Halmashauri itakusanya madeni ya ada ya kuzoa taka kutoka kwa mmiliki kwa kumpelekea Hati ya Madai kwa maandishi na endapo atashindwa kulipa kwa muda wa siku 14 Halmashauri inaweza kufungua kesi ya madai Mahakamani au kukamata mali ya mdaiwa yenye thamani sawa na kiasi cha ada anachodaiwa. Ukusanyaji wa madeni ya ada ya uzoaji taka

(2) Mali iliyokamatwa itauzwa kwa mnada wa hadhara iwapo mhusika hataikomboa ndani ya siku ishirini na moja (21) tangu siku ilipokamatwa.

25.—(1) Halmashauri inaweza kumteua mtu yeyote) kikundi cha watu, kampuni au taasisi kusimamia utekelezaji wa Sheria Ndogo hizi kwa niaba yake. Uteuzi wa wakala

(2) Wakala atakayeteuliwa atakuwa na wajibu wa:-

(a) Kumchukulia hatua za kisheria ikiwa ni pamoja na kumpeleka mahakamani mtu yeyote atakayekwenda kinyume na masharti ya Sheria Ndogo hizi;.

(b) kuwasilisha taarifa ya idadi ya watu waliolipa ushuru na kiasi alichokusanya.

26. Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote anayemiliki kiwanja chochote au sehemu ya kiwanja ambacho hakijaendelezwa kutupa takataka kwenye viwanja au barabara zinazozunguka viwanja hivyo. Viwanja visivyoendelezwa

27. Itakuwa ni wajibu wa kila mpangaji au mmiliki wa nyumba ya makazi au biashara kumwakilisha mmiliki au mpangaji wa nyumba chini ya Sheria Ndogo hizi kwa makosa atakayofanya mmiliki au mpangaji wa nyumba hiyo. Wajibu wa kuwakilisha

28. Kutakuwepo na CBO's zitakazokuwa zinafanya shughuli za udhibiti wa taka ngumu pamoja na usafi wa Mji katika Mitaa au Kata zao. CBO zitawajibika kukusanya taka ngumu na kuzipeleka kwenye jaa (dampo) pamoja na kukusanya ada za taka ngumu katika maeneo wanayotoa huduma. Jukumu la CBO's

29.—(1) Kamati za Maendeleo za Kata zikisaidiwa na Kamati za Mitaa zitakua na wajibu wa kusimamia shughuli zote za usafi pamoja na kulinda utekelezaji wa maslahi ya CBO's na Halmashauri. Jukumu la Kamati za Maendeleo za Kata

(2) CBO's zitaingia rnkataba na Halmashauri wa kuendesha aina ya shughuli ya usafi wa Mji au kudhibiti taka ngumu kama watakavyoelekezwa na Halmashauri.